

DEN DANSKE ARBEJDSMARKEDSMODEL 8. maj 2023

DEBATINDLÆG

Stærke fagforeninger øger produktiviteten i samfundet

Skrevet af

Lars Andersen

Direktør

Bedre samarbejde, øget innovation, mere efteruddannelse og øget konkurrenceevne er nogle af de ting, der kan øge en virksomheds produktivitet. Men ofte kræver det, at medarbejderne er organiserede.

Kontakt

Direktør

Lars Andersen

📞 40 25 18 34

✉️ la@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Velfungerende infrastruktur er en forudsætning for en velfungerende økonomi. De fleste virksomhedsledere vil nok sige, at effektive transportmuligheder og kommunikationsformer øger deres virksomheds produktivitet. Og det er jo rigtigt.

” *Med organiserede medarbejdere øges sandsynligheden for bedre samarbejde, mere efteruddannelse, øget konkurrenceevne og øget innovation. Og det øger produktiviteten.*

Direktør Lars Andersen

De færreste virksomhedsledere er til gengæld nok klar over, at stærke fagforeninger også er vigtig infrastruktur for dem. At organiserede medarbejdere kan være med til at øge virksomhedens produktivitet.

En [gennemgang](#) af forskningslitteraturen, som vi i Arbejderbevægelsens Erhvervsråd for nylig offentliggjorde, viser, at der er en sammenhæng mellem antallet af medarbejdere, der er fagligt organiserede, og virksomhedens produktivitet.

Med organiserede medarbejdere øges sandsynligheden for bedre samarbejde, mere efteruddannelse, øget konkurrenceevne og øget innovation. Og det øger produktiviteten.

Et [norsk studie](#) viser således, at virksomheder får en bedre dialog mellem ledelse og medarbejdere, når flere medarbejdere er organiseret i en fagforening.

Et [portugisisk studie](#) viser, at tillidsrepræsentanterne øger produktiviteten i virksomhederne ved at få deres kolleger på efteruddannelse til glæde for virksomheden, der får mere produktive medarbejdere tilbage fra kursus.

Både [norske](#) og [belgiske](#) forskere viser, at stærke fagforeninger kan kompensere for svag konkurrence i brancher, hvor virksomhederne tjener et monopolafkast. Fagforeningernes naturlige interesse i at hæve medlemmernes løn gør nemlig, at de mindst effektive virksomheder også må hæve lønningerne, selvom

det går ud over deres markedsandel. Dermed vinder de mere effektive virksomheder markedsandele, så den samlede produktivitet stiger.

Flere forskningsstudier viser, at når medarbejderne er organiserede, bliver virksomheden mere innovativ – måske fordi medarbejderne på organiserede arbejdspladser bedre kan og tør bringe deres idéer i spil. Den effekt har forskere påvist i både italienske, norske, britiske og koreanske virksomheder.

Effekterne i den enkelte virksomhed viser sig også på samfundsplan. Et nyt norsk studie finder, at produktiviteten i en landsdel steg med cirka 0,4 procent, hver gang organiseringsgraden steg med 1 procentpoint.

Et andet [norsk studie](#) har undersøgt de afledte produktivitetseffekter af at sætte fagforeningsfradraget op. I Norge hævede man gradvist fagforeningsfradraget i perioden fra 2001 til 2012. Det fik flere lønmodtagere til at melde sig ind i en fagforening, og det viste sig som en gevinst for samfundet. Forskerne finder, at hver gang organiseringsgraden steg med 1 procentpoint, steg produktiviteten med 1,7-1,8 procent. Samlet bevirkede det højere norske fradrag, at virksomhedernes produktivitet steg med 4-6 procent.

” *Den økonomiske forskning har i mange år indikeret, at en høj grad af faglig organisering er med til at øge produktiviteten. Det bekræfter de nye norske studier. Ligesom gode veje og hurtige digitale løsninger, øger fagforeningerne produktiviteten.*

Direktør Lars Andersen

De norske studier udmærker sig ved en høj empirisk kvalitet, og resultaterne bakkes op af forskning fra andre lande.

I Danmark har SVM-regeringen foreslået at hæve fradraget på fagforeningsmedlemskab fra 6.000 til 7.000 kroner. Hvis det får den effekt, at flere melder sig ind i en fagforening – og den afledte effekt på produktiviteten svarer til de norske effekter – så vil regeringens forslag betyde en stigning i produktiviteten på mellem 0,4 og 1,7 procent. Det svarer til en mervækst på mellem 7 og 28 milliarder kroner for dansk økonomi.

Den økonomiske forskning har i mange år indikeret, at en høj grad af faglig organisering er med til at øge produktiviteten. Det bekræfter de nye norske studier. Ligesom gode veje og hurtige digitale løsninger, øger fagforeningerne produktiviteten.